

stil Vsi stojimo zvesto na strani naših poslancev. Za demokrate in druge stranke pri nas ni prostora!

Gornja Sv. Kungota. Zbor zaupnikov SLS za kungovsko okrožje v torek, dne 20. maja ob 9. uri se ne vrši pri Senekoviču, ampak v gostilni g. Jermana (Vaupotič).

Shodi Slovenske ljudske stranke preteklo nedeljo v Majšpergu in Stopercah ter sestanek zaupnikov pri Sv. Lovrencu na Drav. polju so bili lepa in možata manifestacija za stranko. Zborovalci — pristaši so soglasno odobrili poročilo posl. Vesenjaka in izrekli Jugoslovanskemu klubu zaupnico. Izjavili so tudi, da hočejo v borbi proti morebitnemu nasilju, proti korupciji in za pošteno ter vsem državljanom pravično ureditev države in v dosego popolne avtonomije stati neomajeni in odločni na strani vodstva SLS. Imamo ponosno zavest, da so v teh krajih vsi možje-poštenjaki v naših vrstah.

Trbonje. Pri naši podružnici Sv. Danijela se je vršil v nedeljo, dne 11. maja, dobro obiskan shod. Razen domačinov smo opazili tudi zborovalce iz župnij Sv. Peter na Kr. gori in Vuzenica. Poslanec Vlado Pušenjak je v poldrugo uro trajajočem govoru orisal politični položaj in je razpravljal o delovanju narodne skupščine ter pozival k vstrajnosti v boju za dosego avtonomije. Govor so vsi zborovalci odobrili in izrazili željo, da se večkrat pri nas prirede taki shodi. — Dobili smo od železniškega ravnateljstva načrte in proračun za naše postajališče, za katero se je zelo potegoval naš poslanec g. Vlado Pušenjak. V kratkem se prične s stavbo tega nepotrebnega postajališča.

V St. Rupertu nad Laškim se je vršil dne 11. t. m. shod Slovenske ljudske stranke. Kljub temu, da se shod ni mogel pravočasno razglasiti, se je zbralo lepo število zborovalcev iz St. Ruperta in okolice. Poslanec Kugovnik je v svojem govoru orisal parlamentarni razvoj zadnjega časa in delovanje Jugoslovanskega kluba. Za svoje poročilo je žel navdušeno odobranje. Govoril je tudi zaupnik g. Berec, ki je predlagal zaupnico Jugoslovanskemu klubu in pozival, da vstrajamo do končne naše zmage. Resolucija je bila sprejeta z živijo-klici. Izjemo so delali samo trije samostojci, ki še danes ne vedo, da je 21 manj kakor 130. Zborovalci so se razšli z zavestjo v srcu, da je naša pot edino prava.

Priveditve.

St. Ilj v Slov. gor. Tukajšnji Orel pokaže sad svojega zimskega dela s telovadno akademijo, ki jo priredi v nedeljo, dne 18. t. m. popoldne po večernicah v Slovenskem domu. Program je pester in zanimiv. Nastopajo člani, članice in naraščaj. Vse prijatelje od blizu in daleč iskreno vabimo. Akademije se udeležijo gostje iz Maribora. Bog živil!

Bralno društvo »Edinost« pri Sv. Juriju v Slov. goric. priredi v nedeljo, dne 18. maja, ob treh popoldne lepo ljudsko igro s petjem v petih dejanjih »Mala pevka.« Pred igro in po njej petje moških in mešanih zborov. Privedite!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Ponovitev igre »Na razvalinah življenja« se vrši nepreklicno v nedeljo, dne 18. maja po večernicah v Slomškovi dvorani ob vsakem vremenu. Starši in mladina, pridite gledat živo svarilo za današnjo dobo.

Koncert pevskega zbora Slov. kat. izobraž. društva v Celju se vsled epidemičnih bolezni ne vrši kakor objavljeno dne 18. t. m., ampak dne 29. maja t. l. v Narodnem domu ob pol štiri popoldne.

Kat. izobraževalno društvo na Polzeli vabi vse člane na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 18. t. m. v prostorih g. Cizeja. V slučaju nesklepnosti se vrši v smislu § 8 društvenih pravil drugi občni zbor eno uro pozneje ne glede na število članov in z istim sporedom. — Odbor.

Gasilno društvo Paška vas naznanja, da ponovi dne 18. maja na splošno željo ljudstva igro »Junaške Blejke« na istem prostoru kot prej v Gorenju. Začetek ob 8. uri popoldan. Vabimo vse, katere zanima ta prireditve.

Vojnik. Odsek Orel je priredil v nedeljo dne 4. maja igro »Deseti brat«, katero so prav izvrstno igrali. Pred igro je nastopil močan cerkveni pevski zbor, med odmori je pa lepo svirala vojniška godba. Vojničani, le tako naprej!

Tedenske novice.

Skrbite, da dobi SLS povsod prvo škrinjico!

Vse krajevne organizacije SLS prosimo, da nam takoj sporočijo, kakor hitro bodo v njih občinah razpisane občinske volitve!

Uradne obrazce za kandidatne liste dobite takoj po razpisu občinskih volitev pri občinskem uradu in pri okrajnem glavarstvu.

Somišljeniki SLS! Pazite na razglase o občinskih volitvah na občinskih deskah!

Shranite današnjo številko »Slovenskega Gospodarja« zaradi članka »Kandidatne liste«!

— — —

† MARTIN JELOVSEK.

Iz nemškega Gradca je prispela tužna vest, da je tam kaj umrl naš zaslužni rojak, bivši živinorejski nadzornik za Srednjo in Spodnjo Štajersko, g. vet. svetnik v pokolu Martin Jelovšek v starosti 70 let.

Vsi živinorejci na Spodnje-Štajerskem so ga dobro poznali. Bil je markantna osebnost z dolgo belo brado, oblečen v domačo raševino, oprtan z ručjem, takega si lahko našel zdaj tu, zdaj tam, potujočega iz kraja v kraj, bodreč stalno živinorejce k sistematičnemu delu. Bivši deželni odbor in Kmetijska družba v Gradcu poverila sta mu vse agende za pospeševanje živinoreje.

Jelovškovo delovanje je izzvenelo v sledeče smerice: pridobiti upoštevanje domačim pasmam in izboljševanje istih z dobro plemensko odbiro. Njegov glavni nauk se je sukal okoli naravne vzgoje, osobito plemenjakov. Narava sama naj nam bo najboljša učiteljica v živinoreji. Osobito pri svinjah je priporočal pokladanje nekuhane klaje in pa zadostno pregibanje na prostem, kjer je razven paše prilika tudi za privzemanje prsti, oglja itd.

Istina je, da je v svinjskih vzrejalnišči, kjer se je obratovalo po takih načelih, bila rudečica tudi brez cepljenja le prav redek gost.

Priporočal je pozno pripušanje in pa dolgotrajno izrabo odličnih plemenskih živali. S tem je hotel doseči močnejši in odpornejši zarod.

Izmed praktičnih uvedb na polju živinoreje so znane njegove bikorejske zadruge, izmed katerih nekatere, ki so našle pravih sodelavcev, še danes povoljno delajo, druge, brez pravih sodelavcev v zadrugi, pa so nekoliko zadremale, a se bodo po večini, ko bodo živinorejci spoznali njih živo potrebo, zopet dale obuditi.

Izvajal je sistematično izmenjavo plemenjakov, osobito pri svinjah in s tem veliko koristil pri zdravju in odpornosti živali.

Kot prvi je deloval na pospeševanju planšarskega pašništva v Savinjskih planinah in sicer do tedaj, dokler teh agend ni prevzela komisija za agrarne operacije.

Kot eden izmed prvih je delal na vpeljavi racionalnega mlekarstva na Spodnjem Štajerskem. Pri tem mu je lebdela pred očmi sledeča zamisel: pri bikorejskih zadrugah ustanoviti zbiralnice za mleko, ki se naj po potrebi oprimejo tudi izdelovanja surovega masla. Lastnih združinskih mlekar ni priporočal, ker po njegovem prepričanju ljudstvo v onem času zato še ni bilo zadostno zrelo.

Prilikom službenih potovanj je izvrševal skopljenje zrebcev, bikov in merjascev. Marsikateri gospodinj se je ustregel s tem, da ji je skopil nadšteviline peteline in napravil iz njih kopune. Vse to delo je opravljal brezplačno, ustrezajoč pri tem želji živinorejcev.

Marsikje je pomagal kot domači prijatelj. Videč veliko revščino doma, je pregovoril marsikatero bolnika, da je šel v bolnišnico v Gradec, oskrbevi mu mesto in skrbeč, da mu v tujini ni bilo dolg čas.

Že iz teh kratkih črtic se vidi, kako trdno in ravno začrtano pot je hodil naš Jelovšek, kot prijatelj naroda in pravi strokovnjak. Nikdar ga ni preslepila slava tujih pasem. Vedno je nanovo povdarjal vrline domačih pasem in to v času, ko je bila moda, poveljevat vse, kar je tuje.

Obrnil je pozornost na našo jezersko-solčavsko ovco, ki je začela služiti za poboljševanje ovčjih plemen v vzhodno-alpskem ozemlju. Se v zadnjem času je sodeloval pri nakupu te ovce za Gornjo-Štajersko in Nizje-Avstrijsko v plemenske svrhe.

S podrobnim delom se mu je posrečilo ohraniti dobro ime naše štajersko-zagorske kokoši, ki v zadnjem času hvala Bogu pridobiva vedno več prijateljev in izpodriva iz kurjih dvorcev tujo navlako.

Vsled družinskih razmer je Jelovšek po prevratu ostal v Gradcu, a vedno se je živo zanimal za nadaljnji razvoj živinoreje v Sloveniji in bil do zadnjega v načelnih vprašanjih vedno dober svetovalec.

Lansko leto je bil vpokojen. Ni pa tega pokoja dolgo užival. Prestriгла mu je nit življenja zavratna pljučnica. Nameraval je izrabiti pokoj v to, da bi pisal knjigo o živinoreji, ker za časa aktivnega službovanja za to ni našel časa. A ni mu bilo sojeno, da izvede to namero.

Slovenski živinorejci imamo Jelovšku mnogo zahvaliti. Zato iskreno žalujemo ob tem novem grobu.

Hočemo mu ohraniti trajen in časten spomin s tem, da se ravnamo po njegovih navodilih.

Bodi mu lahka tuja zemlja!

Z-k.

Mariborske novice. V Mariboru je umrla znana šolska sestra Notburga Zacharias. Bila je dolgoletna oskrbnica v Kamnici. — Iz mariborske javne bolnice so začeli radi pomanjkanja kreditov odpuščati bolnike in je sprejem bolnikov omejen do skrajnosti. Občinstvo naj torej ne pošilja bolnikov v bolnico, ker bo večina zavrnjena in je sprejem mogoč le v najnujnejših slučajih operacije. Kakor mariborski bolnici se godi tudi drugim v Sloveniji. Beograd ne da dovolj denarja niti za najbolj revne med revnimi, za bolnike. Odpuščanje bolnikov iz javnih bolnic je zopet eden najžalostnejših sadov centralizma. — Na dirkališču na Tezmem se bo vršila dne 25. t. m. velika kolesarska dirka. — Na Pobrežju pri Mariboru je umrla dne 12. maja hišna posestnica Jera Handič v visoki starosti. N. v. m. p!

V Rajhenburg, v slovenski Lurđ, priredi dne 12.—13. julija t. l. romanje Krščanska ženska zveza v Mariboru. Zaprošena je polovična vožnja in če se oglasi zadostno število udeležencev, bo tudi vozil poseben vlak. Udeleženci se sprejemajo od postaje Maribor do Poljčan. Priglasje sprejema mestni župnijski urad in pa vodstvo Kršč.

ženske zveze v Mariboru, Cvetlična ulica št. 23, do 15. junija. Natančnejši spored romanja se še objavi.

Železniška postaja Cmurek (Mureck) na progi Spilje-Radgona se sme sedaj uporabljati kot vstopna in izstopna postaja za prebivalstvo Slovenskih goric v obmejni coni. Na zahtevo in večkratno posredovanje poslanca Zebota so sedaj avstrijske in jugoslovanske oblasti dovolile, da sme prebivalstvo iz Slovenskih goric in Apačke kotline, ki ima obmejne izkaznice in prolaznice, ako se vozi v Maribor, Gornjo Radgona ali v Ljubomer, posluževati se dnevnih vlakov na postaji Cmurek. Za naše obmejno prebivalstvo je ta ugodnost velike važnosti.

Naznanilo blagoslovitve novih zvonov pri Sv. Juriju v Slov. gor. Končno vendar dobimo nove zvonove, vse štiri. V soboto, dne 24. maja, jih pripeljemo, v nedeljo, dne 25. maja pa bodo blagoslovljeni. Sosedje, povabljeni!

Nesramna žalitev našega ljudstva. Od Sv. Barbare v Slov. gor. nam piše prijatelj: Časopisi demokratske stranke »Tabor«, »Slov. Narod« in lažljivo »Jutro« ter »Domovina« so ob priliki uboja krčmarja Kranerja pisali, da je naše ljudstvo podivjano vsled tega, ker je v krščanskih organizacijah in ker čita »Slovenskega Gospodarja.« Tako grdo nas sramotijo ti časopisi, kakor da bi mi pri Sv. Barbari bili sami tatje, roparji in morilci. Mi vemo, kdo take nesramne laži piše v »Tabor« in »Jutro«. S prstom lahko vsi pokažemo za tistim človekom. Namesto, da bi skrbel za pošten poduk in vzgojo otrok, ki so mu izročeni, pa nas poštene ljudi sramoti in psuje po lažljivih demokratskih časnikih. Kar piše o uboju Kranerja, je vse laž. Fantje, ki so pobili Kranerja, niso bili naši pristaši, niso čitali naših listov, ampak nesramna protivrska čunja »Domovina« je bil njihov evangelij. Nad Kranerjem so se dotični maščevali radi osebnega sovraštva. Če bi mi Barbarčani bili res taki divjaki, kakor pišeta »Tabor« in »Jutro«, potem demokrati dr. Pivko, Novak in Grm zadnjič ne bi odnesli od nas celih kosti; ko so hoteli tu imeti shod. To je najboljši dokaz! Nad lažmi in sramotenjem, ki jih širijo demokratski časopisi o nas, pa se bomo zopet pošteno maščevali vsi Barbarčani ob volitvah. Tintomaza, ki laže po svetu o nas, pa opozarjamo, da takoj odneha.

Slovesna blagoslovitev zvonov pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Slovesnost blagoslovljenja naših novih treh zvonov, ki skupno tehtajo 2275 kg, je bila v soboto, in v nedeljo, dne 3. in 4. maja najlepši verski praznik za celo župnijo. V soboto so prišli zvonovom nasproti ti do Sv. Lenarta godba, domači Orli, lenarški in ruperški ter domače Orlice v krojih. Konjenica naših fantov je štela 30 jezdecev, med temi 6 Orlov; 16 družic v beli obleki pa je zvonove spremljalo že iz Maribora. Veličastni sprevod se je pomikal skozi lenarški in trojički trg med pritrkovanjem lenarškega zvona in novih trojičkih zvonov, med godbo in petjem. Cela župnija ga je pričakovala ob meji pod Staro goro pri prvem slavo loku. Po kratkem župnikovem pozdravu se je vse ljudstvo uvrstilo v sprevod z vsemi cerkvenimi zastavami, tudi šolska mladina in 104 belih deklet. Topiči so pokali, vsa srca pa se radovala veličastnega prihoda zvonov, ki so ga mnogi gledali s solzami v očeh. Osem krasno ovenčanih slavolokov je s pomenljivimi napismi pozdravljalo nove zvonove. Ko so dospeli na prostor pred cerkvijo, jih najprej pozdravi domači pevski zbor z ubrano pesmijo, nato še domači gospod župnik. Za šolsko mladino deklamujeta pozdrave Ferd. Horvat in Marija Lorbek, v imenu deklet jih pozdravi Ana Tomažič, v imenu mladeničev in Orlov Franc Zemljčič in Janez Črepnjak, v imenu žen Amalija Skamljič in v imenu mož Peter Ceti. Vsi so tako lepo govorili, da so z izbranimi, naukov polnimi besedami premnoge ganili. Pozdrave so lepo zaključili šolarji s petjem »Zvonikarjeve«. Nato smo šli v cerkev k večernicam. Nebo nam je naklonilo najlepše vreme v toliko večje naše veselje. V nedeljo nam je v pridigi veleč. gospod dekan Janžekovič kaj lepo pojasnil velik pomen zvonov nato je naš rojak p. Bogomir Ploj, kaplan pri Materi milosti v Mariboru, daroval slovesno sv. mašo ob asistenci sosednih čč. gg. Po službi božji nam je veleč. gosp. dekan ob asistenci 8 duhovnikov slovesno blagoslovil vse 3 nove zvonove, domači gospod župnik in botri Franc Caf. Janez Eibl in Jožef Valner ter botri Antonija Eibl in Bazila Roškar pa so med pomenljivimi izrekli potrkali s klavdivom na zvonove. Na to sta bila zvon sv. Benedikta in Marijin zvon potegnena v zvonik župnijske cerkve in sta se čez 2 uri že prvokrat oglasila. Tretji zvon sv. Treh kraljev, pa smo slovesno prepeljali k podružnici sv. Treh kraljev. Zvonarna »Zvonoglas« nam je izborno postregla: novi zvonovi lepše in milejše pojo kot stari. Vsa župnija jih je vesela. Stali so nad 560.000 K. Vsa slovesnost se je izvršila ob najobilnejši udeležbi domačega in sosednega ljudstva v najlepšem redu in nam bo ostala v najdražjem spominu. Vi zvonovi za bodite dostojni glasniki od nekdanj poznane živovernosti benediške župnije! — Dne 26. aprila je pri materi tukaj umrl bivši železniški uradnik v Mariboru, Franc Caf. Prvi mrlji, ki so mu zvonili novi zvonovi, je bila pridna kmetica in vdova Jera Kralj v Ihovu. Dne 7. maja jo je sedečo na stolu, ko je šivala, zadela kap. Nagle smrti nas varuj, Gospod!

Zalostno in veselo od Sv. Anžraza v Slov. goricah. Družini našega somišljenika Ferdinand Fekonja je iztrgala nemila smrt edinega sedemletnega sinčka. Kot vrli učenec se je v šoli začel pripravljati na prvo sv. obhajilo. Pa ga ni mogel prejeti, prenašlo ga je pokosila nemila smrt; upamo, da zdaj med angeljski gleda božjega prijatelja otrok. Zalostnim starišem naše sožalje! — Vrla zakonska, ugledna naša pristaša Matevž in Ivana Kostanjevec, veleposestnika na Gibini, sta obhajala 1. maja t. l. 25letnico svoje poroke, pa v največji skromnosti, le v cerkvi, pri obhajilu in altarju Marijmemu. Dočakajta še 50letnico! — Tukajšnja župnijska cerkev hoče biti lepa, kakor nevesta, na slavnostno dan blagoslovitve novih